

og Andelsfabrikker, hvor det er Køberne, der optræder som de saakaldte Andels-havere. Hvorfor skal denne Form for Forretning være unddraget en Erhvervsbeskatning, som rammer ganske tilsvarende Forretninger, der drives under den almindelige Aktieselskabsform eller under den private Form?

Jeg har nu den Opfattelse, at naar man vedtager den her omhandlede Aktielov, vil derved Vejen være banet for, at vi en skønne Dag faar en tilsvarende Lovgivning for Andelsvæsenet, idet jeg ikke tror, at Andelsvirksomheden i det lange Løb kan være bekendt, kan anse det for sømmeligt at søge at unddrage sig fra tilsvarende Bestemmelser, og derved vil maaske ogsaa Vejen banes for en større Ligelighed paa Skatteomraadet, saa at man beslutter sig til at betale Skat, som andre Erhverv maa gøre det. Det er jo det høje Landbrug, som hidtil alene har haft Magten paa dette Omraade, og det synes ikke alene at være paa Krigsomraadet, at Magten sættes i Rettens Sted; men jeg har nu den store Tillid til det danske Landbrug, at naar det en Dag gaar op for dette, hvor uretfærdigt hele Forholdet er, vil man skynde sig at rette det, og jeg nærer en fast Tro til, at man ikke i det lange Løb vil udsætte sig for den berettigede Kritik, som kan udøves, saa længe det kræves, at der skal være een Art Lovgivning for Landbruget og en anden Art for de andre Erhverv paa aldeles parallelle Omraader.

Iøvrigt skal jeg med disse Ord anbefale Lovforslaget til bedst mulige Fremme i alt væsentligt i den Skikkelse, i hvilken det ligger paa Tingets Bord.

Thomas Larsen: Jeg skal ikke komme ind paa de skattepolitiske Betragtninger, som den ærede sidste Taler var inde paa, skønt der var adskilligt i det ærede Medlems Udtalelser, som nok kunde opfordre til at tage til Genmæle, men jeg skal undlade at gøre det, saa meget mere som det foreliggende Lovforslag ikke indeholder noget som helst i Retning af Skattebestemmelser. Naar jeg har bedt om Ordet, er det i Anledning af den Definition af Begrebet Andelsselskaber, som den højtærede Minister har

givet i Lovforslagets § 1, og de Bemærkninger, han i sin Fremsættelsestale knyttede dertil. Naar man skal skelne imellem Andelsforetagender og Aktieselskaber, er der navnlig to Hovedprincipper, som danner Skellet. Dette har den højtærede Minister ganske rigtigt set, og det giver sig Udtryk i § 1 i det foreliggende Lovforslag, idet det hedder saaledes: „Loven finder ikke Anvendelse paa saadanne Selskaber med begrænset Ansvar, hvis Virksomhed alene bestaar i at forskaffe Medlemmerne Genstande til Forbrug eller at afsætte Produkter af Medlemmernes Virksomhed eller paa anden lignende Maade at virke til Fremme af Medlemmernes fælles økonomiske Interesser, samt hvis Næringsvirksomhed alene er begrænset til Medlemmernes Kreds, og hvis Udbytte fordeles til Medlemmerne i Forhold til deres Andel i Selskabets Omsætning“. Det er navnlig gennem de to sidste Sætninger, at Forskellen mellem Andelsselskabsvirksomhed og Aktieselskabsvirksomhed er fastslaaet, og det er ganske rigtigt — her har Ministeren, som man kunde vente, haft et sikkert Blik for, hvad Forskellen egentlig var —, at det ene Hovedprincip er dette, at i Andelsselskabet handler man indenfor Medlemmernes egen Kreds, og Udbyttet fordeles til Medlemmerne i Forhold til deres Andel i Selskabets Omsætning, medens Hovedprincippet i Aktieselskabet er at handle med alle uden at begrænse sin Virksomhed til Handel med egne Medlemmer og at fordele Udbyttet i Forhold til den Kapital, som den enkelte har sat i Forretningen. Det er Forskellen.

Nu siger den højtærede Minister, at han vil være meget velvillig overfor Andelsforetagenderne, hvis økonomiske Betydning han saa fuldt ud anerkender, og jeg tvivler slet ikke om den højtærede Ministers Velvillie i saa Henseende; men Ministeren var klar over, at Lovforslagets Bestemmelser under visse Omstændigheder kunde vække Tvivl med Hensyn til Grænsen mellem Andelsselskaber og Aktieselskaber, og deri er jeg fuldstændig enig med den højtærede Minister. I en Mængde Tilfælde vil der opstaa Tvivl, nemlig i de Tilfælde, hvor et Andelsselskab handler udenfor sine Medlemmers Kreds;